

Strategiska innovationsprogrammet LIGHTer 2020

LIGHTer är en del av Vinnovas, Energimyndighetens och Formas gemensamma satsning på strategiska innovationsprogram. Syftet med satsningen på strategiska innovationsprogram är att skapa förutsättningar för internationell konkurrenskraft och hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar.

För mer information om programmet, se <https://lighter.nu/sv>.

LIGHTer

Med stöd från:

FORMAS

STRATEGISKA
INNOVATIONS-
PROGRAM

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

Innehåll

1	Erbjudandet i korthet	3
2	Vad vill SIP LIGHTer åstadkomma med finansieringen?.....	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte med utlysningen	5
2.3	Projektens syfte och mål.....	5
2.4	Stöd till hållbarhetsanalys.....	6
3	Vem riktar sig utlysningen till?	7
4	Vad finansieras?	7
4.1	Aktiviteter det går att söka finansiering för.....	7
4.2	Stödberättigande kostnader.....	7
5	Hur stort bidrag kan ges?.....	8
6	Förutsättningar för att ansökan ska bedömas	9
7	Bedömning av inkomna ansökningar	9
7.1	Vad bedöms?	9
7.2	Hur går bedömningsprocessen till?	10
8	Beslut och villkor.....	10
8.1	Vinnovas beslut	10
8.2	Villkor för beviljade bidrag	11
9	Så här ansöker ni.....	11
10	Vem kan läsa ansökan?.....	12
	Bilaga 1 – Färdplan.....	13
	Bilaga 2 – Beskrivning av innovationsteman i Lättviktsagendan	14

Revisionshistorik

[Används om utlysningstexten har ändrats efter publicering.]

Datum	Ändring

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

1 Erbjudandet i korthet

Det strategiska innovationsprogrammet (SIP) LIGHTer vill med denna utlysning finansiera projekt vilka i branschöverskridande samverkan ska generera kunskap i form av nya lösningar, nya metoder, nya demonstratorer och ny kompetens inom alla områden där lättvikt är av intresse. Detta ska leda till ökad hållbarhet och stärkt konkurrenskraft inom svensk lättviktsteknologi.

Genom utlysningen finansieras två typer av projekt.

- FoI-projekt (Forsknings- och Innovationsprojekt) syftar till att snabbt få ut lättviktsteknik i industriella tillämpningar och sprida kunskap om de nya lösningarna.
- Genomförbarhetsstudier syftar till att utveckla radikalt nytänkande idéer till lättviktslösningar. Vi söker idéer som utvecklar så kallade explorativa eller disruptiva lösningar, där ett genomgripande nytänkande leder till tekniksprång. Resultatet av en genomförbarhetsstudie ska visa hur idéer kan utvecklas till ett FoI-projekt för att bygga ett ungt, nytt, utforskat kunskapsområde.

Alla projekt ska utgå från konkreta industriella behov varför utlysningen riktar sig till konsortier där minst två av projektparterna är företag som själva äger behovet.

Utlysningens budget är maximalt 20 miljoner kronor. För FoI-projekt finansieras maximalt 50 procent av kostnaderna på projektnivå. För genomförbarhetsstudier finansieras maximalt 80 procent av kostnaderna på projektnivå upp till 0,8 miljoner kronor.

Sista ansökningsdag är torsdagen den 15 oktober 2020, kl. 14.00. Aktuell information om utlysningen, mallar till ansökan och länk till ansökningsfunktionen finns på <https://www.vinnova.se/e/strategiska-innovationsprogram-lattvikt/strategiska-innovationsprogrammet-lattvikt-2020/>

Följande datum gäller för utlysningen:

Öppningsdatum	8 april 2020
Sista ansökningsdag	15 oktober 2020 klockan 14:00
Senaste beslutdatum	3 december 2020
Projektstart tidigast	4 december 2020
Projektstart senast	18 december 2020

Kontaktperson angående utlysningens bakgrund, syfte och önskade effekter:

Cecilia Ramberg, SIP LIGHTers programchef
010-228 47 05
cecilia.ramberg@ri.se

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

Kontaktperson angående bedömningsprocessen, juridiska frågor och övriga frågor om utlysningens innehåll:

Claes de Serves, utlysningens ansvarig på Vinnova
08-473 32 21
claes.deserves@vinnova.se

Kontaktperson angående hållbarhetsanalysen

Mats Zackrisson, ansvarig för hållbarhetsstöd i SIP LIGHTer
010-228 46 88
mats.zackrisson@ri.se

Administrativa frågor:

Lena Dalsmyr, Vinnova
08-473 31 61
lena.dalsmyr@vinnova.se

Kontakt angående ansökningstjänsten (Intressentportalen):

Vinnovas IT-support
Tel: 08-473 32 99
helpdesk@vinnova.se

Utlysningen kan komma att revideras under utlysningsperioden, dock senast två veckor innan sista ansökningsdag. Aktuell information och länk till Vinnovas ansökningstjänst (Intressentportalen) finns på Vinnovas hemsida:

<https://www.vinnova.se/e/strategiska-innovationsprogram-lattvikt/strategiska-innovationsprogrammet-lattvikt-2020/>

2 Vad vill SIP LIGHTer åstadkomma med finansieringen?

2.1 Bakgrund

Som ett underlag till utlysningen ligger [Strategisk forsknings- och innovationsagenda för lättvikt 2019](#) (Lättviktsagendan). Den avser perioden 2019-2039 och är framtagen i samarbete med fler än 100 organisationer inom lättviktsområdet. I den beskrivs hur Sverige bör kraftsamla för att kunna utveckla lättare produkter och lösningar inom alla branscher där lättvikt är av intresse. Exempel på områden är fordon, flyg, marin, energi, verkstad, bygg, infrastruktur och material. Lättviktsområdet omfattar material-, process- och konstruktionsteknik.

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

Utlysningen har som mål att minst 75 procent av de lättviktslösningar som utvecklas inom FoI-projekten ska användas industriellt inom fem år efter projektets slut.

2.2 Syfte med utlysningen

Syftet med utlysningen är att i branschöverskridande samverkan generera kunskap och kompetens till att utveckla nya lösningar, nya metoder och nya demonstratorer inom alla områden där lättvikt är av intresse. Detta ska leda till ökad hållbarhet och stärkt konkurrenskraft inom svensk lättviktsteknologi.

2.3 Projektens syfte och mål

FoI-projekt syftar till att snabbt få ut lättviktsteknik i industriella tillämpningar och sprida kunskap om nya lösningar.

Genomförbarhetsstudier syftar till att utveckla radikalt nytänkande idéer vilka kan leda till framtida FoI-projekt. Vi söker idéer som utvecklar så kallade explorativa eller disruptiva lösningar, där ett genomgripande nytänkande leder till tekniksprång. Resultatet av en genomförbarhetsstudie ska visa hur idéer kan utvecklas till ett FoI-projekt för att bygga ett ungt, nytt, utforskat kunskapsområde.

Resultat från genomförbarhetsstudier ska inkludera:

- en analys och utvärdering av förutsättningar och hinder att gå vidare till ett FoI-projekt.
- en objektiv och rationell beskrivning av ett eventuellt fortsatt FoI-projekts starka och svaga sidor, samt en beskrivning vilka resurser som kommer att krävas.
- en beskrivning av i vilka industrier/branscher som projektresultaten kan komma till nytta i framtiden.

Alla projekt ska adressera minst ett av Lättviktsagendans fem innovationsteman (se bilaga 1 och 2) vilket motiveras i ansökan: minst 20% lägre vikt

- och ≥ 20 % lägre kostnader
- och ≥ 20 % effektivare utvecklingsmetoder
- genom mixade materiallösningar
- genom bättre egenskaper
- genom innovativa funktioner

För FoI-projekt gäller att TRL avses att höjas med minst ett steg inom TRL 3-6 för den lättviktslösning (material, produkt, process eller tjänst) som utvecklas, se Figur 1. Det betyder att FoI-projekten startar på TRL 3-5 och avslutas på TRL 4-6.

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

TRL	Kännetecken för uppnådd nivå	Exempel på den mognadsnivå som ska uppnås
9	Produkten används med framgång	Produkten har visat sig fungera i verklig användning.
8	Färdigutvecklat system är verifierat	Tekniken har nått sin slutliga form och dess funktion har verifierats i förväntade driftsförhållanden. Test- och demonstrationsfasen har avslutats.
7	Demonstration av prototyp i driftsmiljö	Funktion hos prototyp har verifierats vid test och demonstration i verklig driftsmiljö. Överlämning till produktutveckling.
6	Demonstration av modell eller prototyp i simulerad miljö	Modell eller prototyp av systemet har testats och demonstrerats under verklighetsliknande förhållanden
5	Validering av komponent/del-system i simulerad miljö	Komponenter eller delsystem har testats under verklighetsliknande förhållanden. Systemets livskraft är verifierad.
4	Teknisk validering i laboratoriemiljö	Komponenter eller delsystem har testats i labbmiljö. Konzeptets relation till andra system har bestämts.
3	Experimentella bevis på konceptets potential finns	Analytiska eller experimentella studier har genomförts. Karakteristiska drag hos tekniken är kända.
2	Teknikkoncept formulerade	Möjliga applikationer har identifierats. Grundläggande principer studeras. Förfinad beräkning av prestanda.
1	Grundläggande principer observerade	Vetenskapliga resultat finns som tyder på en möjlig praktisk tillämpning. Prestanda kan uppskattas.

Figur 1. Definitioner av Technology Readiness Level, TRL, som på svenska kan översättas till teknikmognadsgrad. De TRL som är aktuella i utlysningen är inringade.

Alla projekt ska bidra till en jämställd samhällsutveckling genom att både kvinnor och män på ett jämställt sätt tar del av bidraget, har inflytande över projektet och medverkar aktivt i dess genomförande.

2.4 Stöd till hållbarhetsanalys

Ett av de strategiska målen för SIP LIGHTer är att bidra till högt satta hållbarhetsmål. Därför ska alla ansökningar innehålla en hållbarhetsanalys som en del av projektbeskrivningen. Hållbarhetsanalysen får göras på valfritt sätt. Programkontoret tillhandahåller ett hållbarhetsstöd i form av:

- ett Excel-ark (<https://lighterarena.se/sv/hallbarhet>)
- ett webinar (https://www.youtube.com/watch?v=_xqylXVNO5o)

Alla projekt som får finansiering ska delta i en **obligatorisk**, kostnadsfri gemensam workshop som SIP LIGHTer arrangerar 20 januari 2021 hos RISE i Mölndal. Workshopen har två syften: att vidareutveckla hållbarhetsanalysen i respektive projekt samt kunskapsutbyte mellan projekten.

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

3 Vem riktar sig utlysningen till?

Utlysningen riktar sig till konsortier av företag, institut, universitet, högskolor, offentliga aktörer och andra juridiska personer med verksamhet i Sverige. Alla projekt ska utgå från konkreta industriella behov och för att projektet ska betraktas som industriförankrat, så ska minst två företag som själva äger behovet vara med i konsortiet. Utländska aktörer utan filial eller driftsställe i Sverige uppmantras att delta men kan inte erhålla bidrag för sina kostnader.

För att skapa nya leverantörskedjor, ser vi gärna ett stort engagemang av små och medelstora företag (SMF) i projekten.

SIP LIGHTer arbetar branschöverskridande. Det är en fördel om projekten har deltagare som representerar olika branscher för att tillföra olika kunskaper till projektet. Det kan vara fordon, flyg, marin, energi, verkstad, bygg, infrastruktur, material, skog, elektronik, möbler, etc. Med branschöverskridande menas att minst två olika branscher samverkar.

4 Vad finansieras?

4.1 Aktiviteter det går att söka finansiering för

Utlysningen är öppen för två typer av projekt: FoI-projekt och genomförbarhetsstudier.

I FoI-projekt ska parterna utveckla ny lättviktsteknologi som möter industriella behov. Målet är att resultaten introduceras i kommersiellt drivna industriella projekt inom fem år efter avslutat projekt. FoI-projektens längd är max 3 år.

I genomförbarhetsstudier ska parterna utvärdera och analysera förutsättningarna för att föra nya djärva idéer vidare till FoI-projekt som möter framtida industriella behov. Detta kan bland annat innebära att undersöka lösningens potential, hur aktörskonstellationen ska se ut, möjligheter och risker i ett framtida FoI-projekt och att identifiera vilka resurser som krävs för dess genomförande.

Genomförbarhetsstudier är maximalt 1 år långa.

4.2 Stödberättigande kostnader

Vinnovas finansiering sker genom bidrag och omfattas av vissa regler. Dessa styr bland annat vilka typer av kostnader hos projektparterna som får täckas genom bidrag. De stödberättigande kostnaderna framgår av Vinnovas allmänna villkor

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

för bidrag¹ och beskrivs mer ingående i Vinnovas guide till villkor om stödberättigande kostnader².

5 Hur stort bidrag kan ges?

Maximalt bidrag för FoI-projekt är 50 procent av projektets totala stödberättigande kostnader. För genomförbarhetsstudier kan finansieringen maximalt utgöra 80 procent av de stödberättigande kostnaderna. Resterande kostnader ska finansieras av projektparterna själva.

Utlysningens budget är 20 miljoner kronor. För genomförbarhetsstudier kan maximalt 0,8 miljoner kronor sökas. Totalt avser vi att bevilja ca 5 genomförbarhetsstudier. För FoI-projekt finns ingen bestämd maximal projektbudget.

Bidrag till organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet omfattas av regler om statligt stöd. Dessa regler styr hur stor andel av deras stödberättigande kostnader som får täckas genom bidrag och vilka stödgrunder som gäller för bidraget. De stödgrunder som är aktuella i denna utlysning är enligt stödordningen SFS 2015:208: Genomförbarhetsstudier, Industriell forskning eller Experimentell utveckling. En beskrivning av dessa stödgrunder ges i dokumentet ”Vinnovas tabell över stödnivåer för statligt stöd”³.

Dokumentet ”Vinnovas tabell över stödnivåer för statligt stöd”³ förtydligar vad som gäller för olika stora organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet och visar de maximala stödnivåer som gäller för respektive organisation.

Varje projektpart ansvarar själv för att mottaget bidrag inte överstiger den stödnivå som är tillåten enligt reglerna för statligt stöd.

Observera att den högsta bidragsandelen per *projekt* inte är samma sak som den maximala tillåtna stödnivån per *projektpart*.

Den projektbudget som redovisas i Intressentportalen ska endast omfatta stödberättigande kostnader. Eventuella projektkostnader som inte är stödberättigande bör dock framgå av projektbeskrivningen, då de kan ha betydelse för bedömningen.

¹ [vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/regler-och-villkor/dokument/allmanna-villkor-for-bidrag---2020---flera-projektparter.pdf](https://www.vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/regler-och-villkor/dokument/allmanna-villkor-for-bidrag---2020---flera-projektparter.pdf)

² Se avsnitt 4.1– 4.5: [vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/regler-och-villkor/dokument/villkor_om_stodberattigande_kostnader_-_guide.pdf](https://www.vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/regler-och-villkor/dokument/villkor_om_stodberattigande_kostnader_-_guide.pdf)

³ [vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/regler-och-villkor/dokument/stodnivaer-statligt-stod.pdf](https://www.vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/regler-och-villkor/dokument/stodnivaer-statligt-stod.pdf)

6 Förutsättningar för att ansökan ska bedömas

För att komma ifråga för Vinnovas bedömning (som sker enligt kriterierna beskrivna i kap 7.1) ska följande krav vara uppfyllda:

- Projektet får inte ha påbörjats innan ansökan lämnas in.
- Minst två företag som själva äger behovet ska delta som projektparter.
- Projektparterna ska vara juridiska personer.
- Ansökan ska vara upprättad i enlighet med avsnitt 9.
- Projektet ska enligt ansökan kunna starta senast den 18 december 2020.
- Ansökan ska vara skriven på svenska eller engelska.

7 Bedömning av inkomna ansökningar

7.1 Vad bedöms?

Projektet ska ligga i linje med mål och syfte för utlysningen och bedöms med hjälp av nedanstående kriterier. Vissa kriterier är tillämpliga för antingen genomförbarhetsstudier eller FoI-projekt vilket tydligt indikeras nedan (kriterierna 1d och 1e).

1. Potential

Förväntade projektresultat

- a. Hur projektet relaterar till State-of-the-Art (dvs. en omvärldsanalys av teknikområdet med avseende på bästa tillgängliga lösningar, kunskaps- och teknikläge).
- b. Hur väl ansökan möter syftet med utlysningen enligt avsnitt 2.1 och 2.2.
- c. Hur projektet bidrar till målen inom minst ett innovationstema (2.2 och bilaga 1 och 2).
- d. FoI-projekt: hur väl ansökan redogör för aktuell TRL hos projektets lösningsidé och hur TRL ska öka med minst en nivå från lägst TRL 3 till högst TRL 6.

Spridning och användning av resultat

- e. FoI-projekt: kvalitet och realismen hos planen för användning av resultat, framtida kommersialisering samt spridning av de lösningar som tas fram.

2. Aktörer

- a. Hur väl parternas roller beskrivs och hur parternas kompetens bidrar till att nå projektets mål.

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

- b. Graden av samverkan mellan olika branscher (se avsnitt 3) och i vilken utsträckning olika branscher erhåller framtida nytta av projektresultaten.
- c. I vilken utsträckning SMF deltar och/eller får nytta av resultaten.
- d. Hur väl aktörsgruppen är sammansatt med avseende på könsfördelning, inklusive engagemang i projektets genomförande.

3. Genomförbarhet

- a. Realismen i projektets tids- och aktivitetsplan inkl. tydliga milstolpar och mätbara mål samt beslutspunkter som avgör om projektet kan genomföras enligt plan.
- b. Planen för samverkan mellan parterna, inklusive beslutsprocess och kommunikation i projektet.
- c. Hur väl risker beskrivs och hanteras.
- d. Projektledningens sammansättning och kompetens.
- e. Hur trovärdigt och fullständigt den bifogade hållbarhetsanalysen beskriver hållbarhetsaspekterna. Observera att även negativa hållbarhetsaspekter bör identifieras och behandlas.

7.2 Hur går bedömningsprocessen till?

Bedömningen baseras på den elektroniska ansökan som lämnats in till Vinnova via Intressentportalen (se avsnitt 9). Ansökan bedöms i konkurrens med övriga inkomna ansökningar. Schematiskt ser processen ut så här:

1. De ansökningar som uppfyller kraven enligt avsnitt 6 kommer att bedömas gentemot angivna bedömningskriterier enligt avsnitt 7.1 av särskilt utsedda bedömare och handläggare på Vinnova. Det resulterar i en ranking av ansökningarna och en rekommendation till finansiering.
2. Vinnova fattar beslut om vilka projekt som ska finansieras.
3. Beslut meddelas till sökande och till ledningen för SIP LIGHTer.

8 Beslut och villkor

8.1 Vinnovas beslut

Hur mycket varje part i projektet beviljas i bidrag framgår av beslutet. Bidrag beviljas med stöd av Vinnovas förordning SFS 2015:208. Aktuell stödgrund (se avsnitt 4.2) framgår av beslutet och styr även vilka kostnader som är stödberättigande.

Beslut om att bevilja eller att avslå en ansökan kan inte överklagas.

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

8.2 Villkor för beviljade bidrag

För beviljade bidrag gäller Vinnovas allmänna villkor för bidrag⁴. Villkoren innehåller bland annat regler om projektavtal, förutsättningar för utbetalning, uppföljning, rapportering och nyttiggörande av resultat.

Då utlysningen sker inom ramen för strategiska innovationsprogram gäller även följande särskilda villkor:

- Projektet ska vara representerat av minst en projektpart vid någon av SIP LIGHTers årliga workshoppar.
- Vid information om projektet och vid varje offentliggörande av projektresultat ska det anges att arbetet utförts inom SIP LIGHTer, en gemensam satsning av Vinnova, Formas och Energimyndigheten.
- Samtidigt som projektet slutrapporterar till Vinnova ska ett projektreferat även skickas till programkontoret via e-post info@lighter.nu. Projektreferatet ska kunna spridas och publiceras fritt och får inte innehålla konfidentiella eller på annat sätt känsliga uppgifter.
- Projektet ska delta i en **obligatorisk**, kostnadsfri gemensam workshop om hållbarhetsanalys som SIP LIGHTer arrangerar 20 januari 2021 hos RISE i Mölndal. OBS! Boka datumet redan nu!

Kompletterande särskilda villkor kan beslutas för enskilda projekt.

Om ni inte följer Vinnovas villkor kan ni bli återbetalningsskyldiga. Det gäller också om ni beviljats bidrag felaktigt eller med för högt belopp.

9 Så här ansöker ni

För att söka bidrag fyller ni i ett webbaserat formulär i Intressentportalen, som nås via webbplatsen: <https://www.vinnova.se/e/strategiska-innovationsprogram-lattvikt/strategiska-innovationsprogrammet-lattvikt-2020/>. Där finner ni även mallar till nedanstående obligatoriska bilagor vilka ska bifogas ansökan:

- **Projektbeskrivning** enligt mall för projektansökan inklusive hållbarhetsanalysen.

Projektbeskrivningen för FoI-projekt ska maximalt omfatta 10 stående A4-sidor med enspaltig 12 punkters svart text. Beskrivningen för Genomförbarhetsstudier ska maximalt omfatta 5 stående A4-sidor med enspaltig 12 punkters svart text. Hänvisningar till webbsidor och liknande kommer inte att beaktas vid bedömning. I projektbeskrivningen ska en ”State-

⁴ [vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/regler-och-villkor/dokument/allmanna-villkor-for-bidrag---2020---flera-projektparter.pdf](https://www.vinnova.se/globalassets/huvudsajt/sok-finansiering/regler-och-villkor/dokument/allmanna-villkor-for-bidrag---2020---flera-projektparter.pdf)

of-the-Art” ingå, en omvärldsanalys med beskrivning av nationellt och internationellt kunskaps- och teknikläge för området. Det ska framgå hur projektet ingår i ett sammanhang och hur det relaterar till dagens läge. Ansökan ska beskriva hur ny kunskap genererad inom projektet leder till att teknikläget förs framåt. Det finns ett webinar som beskriver vad en ”State-of-the-Art” ska innehålla, se: youtube.com/watch?v=f6MR3fHdt3k.

- **CV-bilaga** enligt mall. Det ska finnas CV för projektledaren och för samtliga nyckelpersoner i projektet. Minst ett CV från respektive projektpart.
- **Avsiktsförklaring** enligt mall. Ska skickas med från alla parter i projektet. Syftet är att projektet redan i ansökningsfasen ska vara förankrat i alla deltagande organisationer.

Utöver ovanstående bilagor ska en projektsammanfattning skickas till programkontoret för SIP LIGHTer (info@lighter.nu).

- **Projektsammanfattning** enligt mall (högst en sida). Observera att den ska kunna spridas och publiceras fritt och ska därför inte innehålla konfidentiella eller på annat sätt känsliga uppgifter. Projektsammanfattningen skickas endast till SIP LIGHTers programkontor via e-post info@lighter.nu samtidigt som ansökan lämnas till Vinnova.

När ansökningstiden har gått ut kan komplettering av ansökan endast ske på begäran från oss.

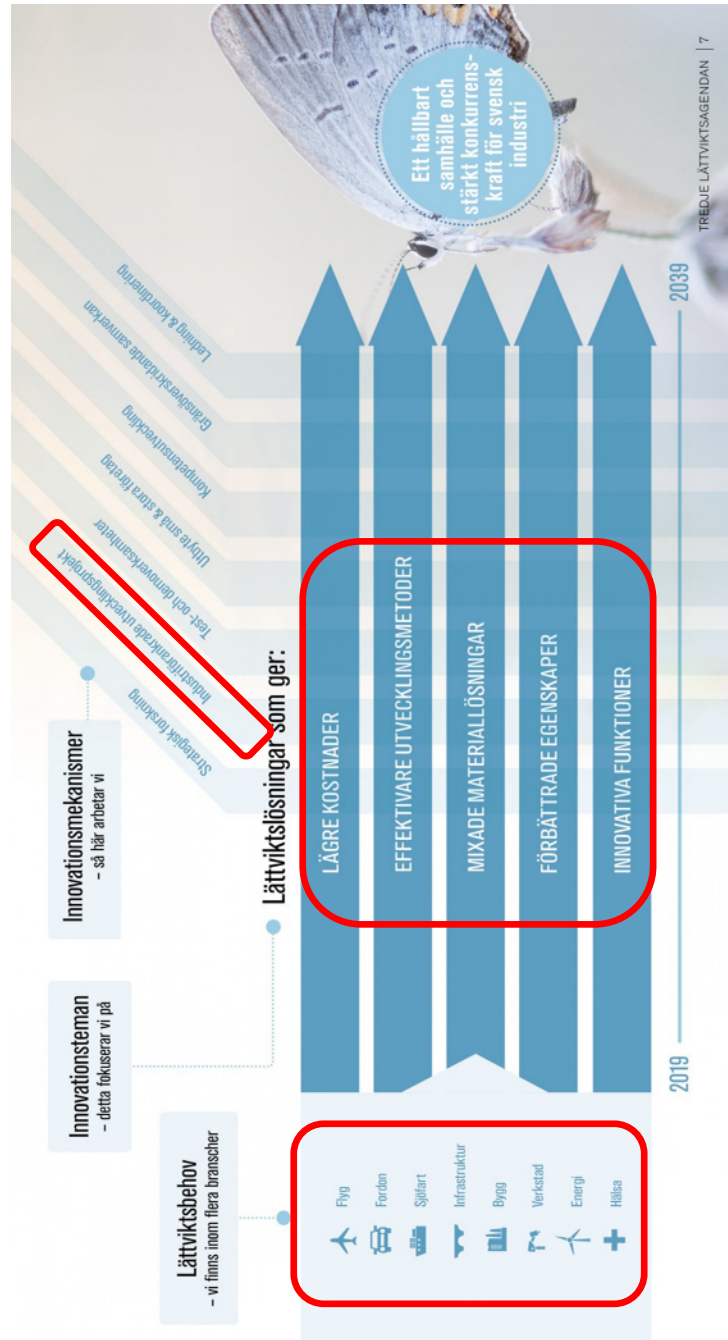
10 Vem kan läsa ansökan?

Ansökningar som lämnas in till Vinnova blir allmänna handlingar. Vinnova lämnar dock inte ut uppgifter om enskilda affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat ifall det kan antas att någon enskild lider skada om uppgifterna röjs.

Observera att handlingar som skickas till programkontoret inte omfattas av Vinnovas sekretessbestämmelser och får således inte innehålla konfidentiella eller på annat sätt känsliga uppgifter.

Bilaga 1 – Färdplan

Lättviktsagendans innovationsteman och de sju innovationsmekanismerna. Inringat område visar vilken del av färdplanen som utlysningen riktar sig mot.

Bilaga 2 – Beskrivning av innovationsteman i Lättviktsagendan

Innovationstema 1: Lättviktslösningar som ger lägre kostnader

Att vi kan utveckla mer hållbara och samtidigt lättare komponenter vet vi sedan länge. Utmaningen är att hitta konstruktions- och produktionslösningarna som gör att varje innovation blir attraktiv att använda även ur kostnadssynpunkt. Det spelar ingen roll om det gäller solcellspaneler eller fordonskomponenter, eller om företaget heter IKEA eller Volvo.

Om exempelvis gjutjärn inte kan ersättas av komposit på ett lönsamt sätt så når förbättringen aldrig marknaden, oavsett hur klimatsmart den är. Inom flygindustrin brukar man prata om att varje kilo i minskad vikt är värt ungefär 10 000 kronor under ett flygplans livslängd, i form av bland annat sänkt bränsleförbrukning. Det blir således också nivån man måste ta hänsyn till när det gäller eventuellt ökade produktionskostnader för lättare lösningar.

Innovationstema 2: Lättviktslösningar som ger effektivare utvecklingsmetoder

Satsningen på LIGHTer Produktoptimering med hjälp av virtuella lösningar, har slagit väl ut. Nätverket är ett industriellt initiativ för att stärka industrins förmåga att använda optimerings metoder tidigt i produktutvecklingen. Optimerings metoder är särskilt lämpade för nya tekniker, som exempelvis additiv tillverkning, i branscher med krav på hög kvalitet och korta produkt utvecklingstider.

Kraven på ännu kortare och mer förutsägbara tidsplaner fortsätter att öka på alla globala marknader. Därför måste vi vidareutveckla säkrare och snabbare sätt att verifiera nya teknologier och utvecklingsmetoder, innan de introduceras i ett affärsprojekt.

Innovationstema 3: Lättviktslösningar som ger mixade materiallösningar

Vi är världsledande inom stål, men Sverige måste sträva efter en ledande position även för användandet av mixade material med exempelvis stål och fiberkomposit. De olika materialens och fogarnas hållbarhet och funktion i olika klimat och temperaturer måste kunna säkras, samtidigt som vikten minskas.

Förutom materialkunskap och utvecklade fogningsmetoder ställer det också ökade krav på en bredare kompetens inom fogningsberäkningar. Idag ser vi lyckade satsningar på så kallade sandwichmaterial som uppfyller såväl kraven på hållbarhet, lättare vikt och möjligheten att volymproducera till en rimlig kostnad.

Datum
[2020-04-06]

Diarienummer
[2020-00214]

Reviderad
[2020-04-06]

Parallellt måste effektiva återvinningsmetoder utvecklas som gör mixade material hållbara hela vägen.

Innovationstema 4: Lättviktslösningar som ger förbättrade egenskaper

Parallellt med utvecklingen av multi funktionella material är det viktigt att ständigt fortsätta förbättra materialens egenskaper. Att stegvis analysera och utveckla nya material leder till att komponenter och produkter exempelvis blir starkare, får ökad styvhet eller lägre densitet.

Förbättrade egenskaper innebär inte bara funktionella fördelar, utan kan också minska hållbarhetspåverkan genom lättare transporter och minskad materialåtgång.

Innovationstema 5: Lättviktslösningar som ger innovativa funktioner

I ambitionen att tydligt stimulera helt nya angreppssätt och våga testa idéer som bedöms ha hög risk, har innovationstemat Innovativa funktioner tillkommit i denna tredje Lättviktsagenda. Inom SIP LIGHTer föredrar vi begreppet hög potential och genom att utveckla fler finansieringsmodeller som ger långsiktiga förutsättningar att tänka i nya banor och pröva radikala idéer, hoppas vi också kunna etablera flera projekt i den kategorin.

Multifunktionalitet innebär att flera funktioner är integrerade i en komponent eller ett material. Det är på stark frammarsch och kan ge stora viktnedskningar. Ett exempel är området strukturella batterier där LIGHTer Academy finns med som en samarbetspartner.

Mer information

Ovanstående text är tagen ut [forskningsagendan](#) för SIP LIGHTer.